

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent*

Autor/ka práce: Hana Kopecká

Název práce: Kulturní všezroutství mezi studenty Univerzity Karlovy

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Ondřej Špaček, Ph.D.

Oponent/tka: Mgr. Markéta Patáková

Navržené hodnocení: výborně

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Autorka svůj cíl definuje explorativně jako posouzení stavu kulturního všezroutství mezi studenty Univerzity Karlovy (vymezenými ročníkem studia a věkem). Cíl práce je dále artikulován směrem k potvrzení/vyvrácení hypotézy o existenci kulturního všezroutství na tomto vzorku vzhledem k definicím tohoto fenoménu v dosavadních výzkumech, čemuž odpovídají i závěry práce.

Strukturu zvolila autorka standardní – teoretický vhléd, dosavadní poznání, vlastní výzkum, diskuze. Nenásleduje ji ovšem slepě, části tvoří koherentní celek.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Ano. Autorka odkazuje celkem na 38 textů. Vzhledem k omezené domácí produkci na toto téma se z větší části se jedná o texty cizojazyčné.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka zvolila metodu kvantitativní analýzy sekundárních dat. Nedostatky datového souboru reflektuje a v rámci možností se s nimi vypořádává uspokojivě.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Předností práce je její argumentační stránka. Autorka nenechává informace z odborné literatury ani výstupy analýzy mluvit samy za sebe. Text argumentačně propojuje do koherentního celku, díky čemuž se jí daří vyvarovat se bezobsažnému kompilování „na téma“. U každého odstavce je zřejmé, jaká je jeho role v rámci celkového argumentu. Autorka v průběhu celého textu předjímá možné námitky čtenáře a vyrovnává se s nimi. Argumentačními pochybeními se posudek zabývá v bodě 7.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano, autorka vede pečlivý odkazový aparát.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Jazyková stránka textu je velmi dobrá. Autorka bere ohled na svého čtenáře, předesílá obsah jednotlivých úseků, shrnuje předešlé a vhodně připomíná informace z předchozích pasáží, když je potřeba. Plynulost čtení narušují občasná zbytečně dlouhá souvětí; překlepů a gramatických chyb je v textu přijatelně.

V některých pasážích by text zasloužil při uvádění odkazů uvádět konkrétní stranu citovaného textu, nikoliv celou publikaci, když se jedná o parafrázi konkrétních argumentů, nikoliv myšlenky celého díla. (Např. část týkající se Bourdieu na straně 11 působí dojmem učebnicových citací ozdobených odkazem na původní literaturu.)

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Středobodem práce je vymezení kulturních všežroutů. Jejich konceptualizace je ale v několika ohledech problematická:

a) Kulturní všežrouti jsou definováni širší kulturní spotřeby a její skladbou. „Respondenti, kteří vybrali poměrně více položek vysoké kultury oproti položkám neutrální a nízké kultury, jsou označeni jako respondenti s vysokým kulturním kapitálem [...]. Kulturní všežrouti [jsou respondenti] s vysokým kulturním kapitálem, kteří mají rozsahem nadprůměrnou kulturní spotřebu a poměrně více se vyjadřovali kladně k položkám vysoké kultury.“ (str. 23). Tato konceptualizace ale nevyovídá o míře spotřeby nízké kultury, která je pro definování všežravosti nezbytná. Nadprůměrně kulturně činný respondent, který se věnuje pouze vysoké kultuře by tak spadl do kategorie všežroutů, což je jistě proti myšlence tohoto konceptu. V návaznosti na toto nedává smysl věta „[navržené dělení nám umožňuje] ověřit, že kulturní všežroutství, tak jak jej popisují Lizardo a Skiles, je stále spjato s vyšší kulturní spotřebou v oblasti vysoké kultury“-> to není ověřováno, ale platí z definice všežroutství, kterou autorka používá (str. 24).

b) Autorka opakovaně charakterizuje (s oporou v odborné literatuře) všežrouty jako socializované v prostředí vysoké kultury. Vysoká kultura je typická upřednostňováním formy nad obsahem, díky čemuž jsou všežrouti v dalším životě schopni použít dispozice k ocenění vysoké kultury pro kulturu nízkou a v důsledku i pro schopnost tolerance jinakosti obecně. Tím se odlišují od těch, kteří mají vysoký kulturní kapitál, ale nebyli v něm vychováni – ti se drží výhradně vysoké kultury důsledněji (str. 19-20). Autorka ověřovala korelaci mezi všežrouty a kulturním kapitálem rodičů, která se nepotvrdila – vzdělání rodičů nemá na širší kulturní spotřeby vliv. To je zásadní zjištění, které autorka dostatečně nereflektuje.

Kategorii všežroutů tvoří pouze ze 42 % studenti, jejichž oba rodiče mají vysokoškolské vzdělání. 31 % zkoumaných všežroutů nemá ani jednoho rodiče vysokoškoláka, a nelze u nich tudíž předpokládat inkorporovaný kulturní kapitál. Aniž by upravila množinu všežroutů, pokračuje autorka dalším testováním (zda projevují větší toleranci a kosmopolitismus). Pro to už ale neexistuje teoretická opora -> minimálně u 31 % všežroutů neplatí hypotéza, že byli odkojeni na vysoké kultuře a měli by tedy umět oceňovat a tolerovat jinakost. V této perspektivě pak nemusí být překvapením, že se nepotvrzuje významný rozdíl v otázkách kosmopolitismu a tolerance mezi všežrouty a ostatními skupinami

Dostát konceptů, o které se autorka v práci opírá (Lizardo a Skiles), by znamenalo do skupiny všežroutů zahrnout pouze ty studenty, kteří mají vtělený kulturní kapitál a ověřovat hypotézy tolerance a kosmopolitismu na nich.

c) Pravděpodobně pouze překlep: „[...] avšak mezi ‚snoby‘ a studenty s vysokým kulturním kapitálem a úzkou kulturní spotřebou statisticky významný rozdíl v ekonomickém kapitálu není.“ Snobi jsou definováni vysokým KK a úzkou spotřebou.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Vyjádření se k námitkám z bodu 7.

Celkové hodnocení práce:

Autorce se podařilo zvolit uchopitelné téma, které komplexností a rozsahem odpovídá bakalářské práci. Přestože neprováděla vlastní sběr dat, práce má svou přidanou hodnotu. Text je koherentní, problematiku vykládá srozumitelně a diskutuje sám se sebou.

Námítky uvedené v posudku považuji za závažné. Pokud se s nimi ovšem autorka dokáže během obhajoby uspokojivě vypořádat, navrhuji hodnocení výborně.

Datum: 4.6.2018

Podpis: Patáková